

ואכן, אין כל סמיכות פרשיות בין הרוצ'ה' הזה, מנהיגו של הפאשיזם האיטלקי, כפי שהוא חי ברימונים של אנשים רבים באיטליה ומחוצה לה, ובין

טי הוא הכאריזמה, שבה ניחן המנהיג. על כך אומר הצניקן:

...כסיפרו המדינה מתאר אפלטון כיצד ימירו צורות-שילטון והאחת תבוא במקום חרתה וכיצד לפרקים יצמח שילטון עריץ בתכלית מתוך שילטון דמוקרטי בתכלית. בשם "מחוללי עריצים" הוא מכנה את הדמוגוגים, המלהיבים יצרייליבם הבלתי-מרוסנים של בני-הדור; ובשם "רוך עריץ" הוא מכנה את אותם אשר ידם כבילבול המוסרי והמריני של הפוליס (מדינת-העיר) הגורמים לכך, כי כל מירוד-עלילות יצליח לחולל מהפכה מדינית.

...המנהיג קונה שביתה בחינך נפשם של הנוהים אחריו, הרואים בו חלק מתוך עצמם, החלק המעולה, האידיאלי, ובעת ובעונה אחת קונה האני-האידיאלי שלהם שביתה מחוצה להם ומתגלם בריוקנו של המנהיג.

עליירי מכאניזם פסיכי זה, עליירי הודרות בין המנהיג וההמון, ניתנת האפשרות כידי כל פרט ופרט, אפילו כידי העלוב שבעלובים, וכיחיד כידי של זה, להצניע את מומיו ולקחת מן החיים ממקדם מדומה; ובהעלם אחד תופיע עם זאת אישיותו של המנהיג מופלגה מעבר לבינוניותו של האני

האמפירי שלו. כל התכונות הנאות, שמיליוני נפשות עלובות עורגות אליהן בכל מאורן, מקשטות ומפארות בכל תג ותג אישיות זו הכוללת לעין כל. היא מתרוממת ברקיע שמי-המולדת, ועוטה זוהר של מושיע פלאי.

המנהיג הוא גילום חלומם הגדול של רבים, אשר לבש דמות יחיד. למיכלול האשליה אין הוא חסר אלא שהאפיפיון יקשהו, לשליחה הנבחר של ההשגחה. ורק לרוח ייזרו את דבריהם אותם מבני-ארצו, שאין להיפנוה שליטה עליהם, וינסו להתוכח על המנהיג, למעט את דמותו ולחשוף את מוצאו, את ילדותו העלובה, את מיעוט השכלתו, את פחיתותו, את חוסר-כישורו לחיים כתיקונם.

הארון בניטו מוסוליני מלפני המילחמה. בוודאי ארון פלוגי הוא אשר ייסד את הפאשיזם הראשוני, אולם הפאשיזם שיצר אחר-כך את הרוצ'ה', בהשוותו לאישיות הבנאלית ששמה בניטו מוסוליני מידות נאות למכביר מכיסופי האני-האידיאלי של מיליוני איטלקים ואם יבוא אדם למתוח ביקורת על הרוצ'ה', או לגלגל יוכח על אישיותו והליכותיו, עם אחד משלומי הפאשיזם, הרי הוא מעמיד עצמו באותה הסכנה, כאדם אשר יכנס לבית-הפילה וניגש אל אחת הצליניות הכורעת לפני פסל אנתוניוס הקדוש ואומר: אשה יקרה, האין עיניך רואות כי פיסלו את אנתוניוס הקדוש משולל כל ערך אמנותי, ואינו אלא מוצר חרושתי, או עשוי קרטון? האשה היקרה תנקר את עיניך..."

על ההתקרנות

בפרק העוסק בנושא "על מיפלגות של המתעתד להיות ריקטטור", מכביר תומס הצניקן את תהליך ההתקרנות: אורח-הרוח, מיסטר דאבליו: המשוך ררים וכוונה-הית, הגנרלים, הגבירות ונלוויהן, כל אלה יבואו מיד לכשתעלה לשילטון. כי כל החברה הזאת, להוציא מעטים מן המעטים, נמשכת אל ההצלחה כוכבים אל הרבש. או, אם משל זה ייטב יותר בעיניכם, כעכברים אל הגבינה. מהיותם דמוקרטים תחת שילטון דמוקרטי, יובן מאליו שהם נעשים פאשיסטים תחת שילטון פאשיסטי. לכל היותר היה מקום להתפלא על הנתנהגותם של כוונה-הית, לולא

הזהירו אותנו עוברי-האלימים לאמור: דבר המנצחים לרצון הוא לאלים תמיד..."

את דבריו של תומס הצניקן מאשר הפרופסור פיקאפ: מסכים אני עם הרברים האלה. מאחורי מירכתו של המנצח תצטופף תמיד עדת-הטפילים..."

"פרולטרין האשפתות"

אחד ממאפייני התנועות הפאשיסיות הוא גיוס הצבאות הפרטיים מתוך דלת-העם. כאמצעי כוח ושליטה. תומס הצניקן מספר על כך למיסטר דאבליו: ...אין לך מה להתבייש כמוצאם ההמוני של אנשי-מיפלגתך כיום. כך היה טיבו של כל המיפלגות, בלי יוצא-מחלל, שבאמצעותן הגיעו הדיקטטורים לשילטון.

שחורי החולצות של (אוליבר) קרמוואל היו קרויים "צלעות ברזל" (אירונסידרס). הס"א והס"ס של לואי כונפארט, בן אחיו של נפוליון, נכללו יחד ב"חברת ה-10 בדצמבר", שנוסדה בשנת 1849.

אקרא לפניכם תיאור שלהם. כפי שתואר זאת קארל מארכס כסיפרו השמונה-עשר בברימאר, ואתם תחושו כאווירת זמננו: 'באמתלא של יסוד חברת צדקה אורגנו נמושות הפרולטרין (לומפן-פרולטריות) הפא ריסי בפלוגות חשאיות. בראש כל פלוגה עמדו סוכנים כונפארטיסטיים, ובראש האירגון כולו עמד גנרל כונפארטיסטי. כאן נתלקטו בני-הפקר פרועים, שמקור מחייתם ומקור מוצאם מפוקקים, בורגנים-לשעבר מתנוונים ורודפיה-הרפתקות, ואגאבני-דים, חיילים שפוטרו, פושעים משוחר-רים, עבדי-ספינות שנמלטו מספינות-ים, רמאים, מוקיונים, לאצארונים, כייסים מהמרים, שחקנים, שדכנים, בעלי בתי-קלון, סכלים, ליטראטים, בעלי תיבות-זימרה, סמרטורים, משחזירי-סכינים, קורים, פושטייד — קיצורו של דבר, כל אותו ערבי-המשוטט ממקום למקום, אשר ייקרא בפני הצרפתים להיבהם. מן החומר הזה, שקורץ מעיסתו הוא, ייסד כונפארט את הבסיס לחברת ה-10 בדצמבר. חברת צדקה — שכל חבריה, כמוהם ככונפארט, הרגישו צורך לעשות צדקה עם עצמם על חשבון האומה העוברת..."

תומס הצניקן משווה בין הבונא-פארטיסטים לפאשיסטים: הדיקטטורה המודרנית מסוג הפאשיזם נברלת מצידה המדיני בכמה

כתב היטלר במילחמתו, היא במיקרה הטוב ביותר אמצעי למטרה, שמשמתי שים בו כדי לשתק את היריב וכדי לפלס דרך לפעולה חופשית של עצמך'.

"באנו לרייכסטאג, כתב יוהן גבלס, אחרי הבחירות של שנת 1928, כדי להצטייד בנישקה של הרמקורטיה בתוך בית-הנשק שלה. נעשינו צירי בית-הנבחרים, כדי לחבל ברוח ויימאר בכוח עצם מישענתה. ואם הרמקורטיה, באיוולתה, העניקה לנו בעבור שירות-דוב זה כרטיס-מסע ומשכורת, הרי זה עניינה שלה'.

"כעבור שנתיים היה בידו להוסיף: הכיבוש החוקי של הריפובליקה הוא במלוא מהלכו. איאפשר לכוא אליו בטענה שדבריו לא היו ברורים כל צרכם..."

פרופסור פיקאפ, ממשיך בזילוף נגד מינהג המיפלגות הדימוקרטיים: ...בסיפרו המערכה על ברלין כתב גבלס: "מורד-ליבן של המיפלגות האורחיות אין דומה לו בתולדות המיפלגות של העולם כולו... הוצאנו אז לעולמים מלבנו, לתלות תיקוה כלשהי בכורגנות הפוליטית. הכורגנות הפוליטית היא מוגת-לב..."

סמלים לאומיים

על הערך האמיתי של האיריאר-לוגיה הפאשיסטית מספר תומס הצניקן:

... ודאי אין ברצוני לפסוק ולומר, שכל מורשת פסיכית נכנסת כהווייתה למערכי האיריאולוגיה הפאשיסטית. אבל נקודת-המגע מרובות הן, וגם מכריעות הן יותר מאשר בכל תנועה פוליטית אחרת. כזה גם חידושו של הפאשיזם. בארצות ששם נחל את ניצחונו הצליח להסית את הציר הפוליטי מעיקרו ולכפות על יריבו בעיות, שנחשבו משכבר כמושנות.

יובן מאליו, כי לא היה כידי הפאשיזם לסלק את הסיבות הסמויות של התמוטטות התרבות המודרנית. אררכא, הוא עצמו מייצג את המשבר, אולם מילחמת המיפלגות והמעמדות, שינקה עד כה מניגודי תוכניות פוליטיות וכלכליות, נעקרה מצירה כידי הפאשיזם, והמערכה הועתקה לתחום אחר לגמרי.

(המשך בעמוד 27)

כר אנצ'סקו בראנקו ואדולף היטלר: עד יציאת הנשמה

יוהן גבלס: האינסטינקטים הכריזמטיים של ההמונים